

7. Українська мова: навчальна програма для вищих навчальних закладів І-ІІ рівнів акредитації, які здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти / укл.: Т. М. Антонюк; Л. Б. Ковалевська; А. М. Кабаненко; М-во освіти і науки України, Інститут інноваційних технологій і змісту освіти. – К., 2013. – 23 с.

В статті розглядається специфіка преподавання дисципліни «Основи філософських знань» в коледжі. Проаналізовані цілі, задачі изучения курсу, содержание разделов и тем. Дана оцінка важности міждисциплінарних зв'язей, існуючих место в процесі изучения філософії. Исследована ее взаємозв'язь с українським языком и української літературою. Приведені приклади окремих тем с указаних дисциплін, которые позволили показать реализацию міждисциплінарних зв'язей.

Ключевые слова: професійна підготовка, міждисциплінарні зв'язи, основи філософських знань, український язык, українська література.

The article throws light upon the specificity of teaching the discipline «Foundations of philosophical knowledge» in college. The purpose, tasks of the studying course, content of sections and topics have been analyzed. The importance of interdisciplinary connections in the process of studying philosophy has been estimated. Relationship of Ukrainian language and Ukrainian literature have been investigated. Given separate topics from these disciplines that made it possible to show the implementation of interdisciplinary connections. Methods of research are: analysis, monitoring of educational process in the college environment, questioning of students, studying and generalization of pedagogical experience. The purpose of the article is to analyze the role of interdisciplinary connections of the discipline «Foundations of philosophical knowledge» based on the studying of the Ukrainian language and Ukrainian literature in the college environment. At the heart of scientific intelligence was the studying of interdisciplinary connections in the process of learning specific topics, better understanding, generalization and systematization of knowledge, formation of subject and communication skills. Interdisciplinary relationships forms the educational quality of students, as consistency, depth of knowledge, awareness, flexibility. The basis of professional competence in the college environment is the mastery of the integrative system of educational content in its entirety – orientation in related fields of activities, high culture of communication, understanding the processes that take place in society. Software requirements for teaching the courses «Fundamentals of philosophical knowledge», «Ukrainian language», «Ukrainian literature» and using of interdisciplinary connections have been clarified. Proposed separate topics of the basics of philosophy, Ukrainian language and Ukrainian literature for the realization of interdisciplinary connections. Authors have given examples of exercises and assignments on these subjects with the aim of deepening the understanding of literary, philosophical phenomena. Studying of philosophy in connection with other disciplines contributes to the accumulation of scientific knowledge in philosophical way, helps in professional activities, forms the development of general culture of future specialist.

Key words: professional training, interdisciplinary connections, foundations of philosophical knowledge, Ukrainian language, Ukrainian literature.

УДК 378:373.3.091.12.011.3–051]:004(410) (043.5)

Гарапко Віталія Іванівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Шебак Наталія Іванівна,
студент,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево

СПОСОБИ ВИКОРИСТАННЯ QR-КОДІВ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ.

У статті на базі методів порівняння та класифікації визначено способи використання QR-кодів під час практичного навчання студентів, майбутніх вчителів іноземних мов. Акцентовано увагу на мотиваційному факторі використання QR-кодів, як сучасної мобільної технології. Висвітлено роль викладача як керівника та модератора процесу впровадження мобільних технологій у процес підготовки вчителів іноземних мов. Продемонстровано практичність використання QR-кодів у освітньому процесі навчання студентів спеціальності: Середня освіта (англійська мова та зарубіжна література). Надано оцінку деяким з способів використання QR-кодів у практичній підготовці вчителів іноземних мов.

Ключові слова: інформатизація освіти, мобільні технології, QR-технології, взаємодія викладача і студента, професійна підготовка вчителів іноземних мов, самостійна та індивідуальна робота студентів, науково-дослідна робота студентів.

Постановка проблеми. Інформатизація сучасного суспільства та освіти вирізняються вдосконаленням і поширенням мобільних технологій, які широко застосовуються для передачі інформації та налагодження взаємодії викладача і студента (вчителя й учня) у системі освіти. Професійна підготовка вчителів іноземної мови спрямована передусім на формування фахівців з новітнім типом мислення, котрі сприймають швидкозмінні соціально-економічні, технологічні й інформаційні реалії навколишнього світу та інформаційного світогляду, заснованого на розумінні визначальної ролі інформації та інформаційних процесів у сумісній людській діяльності.

Істотною прогалиною у професійному розвитку вчителів іноземних мов є їхня недостатня підготовленість у сфері використання сучасних мобільних технологій, унаслідок чого знижується ефективність процесу навчання школярів. У зв'язку з цим учителі мають опанувати не тільки знання у сфері сучасних мобільних технологій, а й кваліфіковано їх застосовувати у своїй професійній діяльності. Досягненню цієї мети сприяють підготовка і перепідготовка педагогів у сфері інформатизації освіти для досягнення двох стратегічних цілей: підвищення ефективності всіх видів освітньої діяльності завдяки використанню сучасних технологій та підвищенню якості підготовки вчителів іноземної мови відповідно до вимог інформаційного суспільства.

Стратегічні цілі інформатизації освіти лише частково відображаються в нормативно-правовому полі України, зокрема, у Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»), Законі України «Про національну програму інформатизації», Законі України «Про загальну середню освіту», Концепції загальної середньої освіти, Концепції інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів, комп'ютеризації сільських шкіл, Національній доктрині розвитку освіти, Державному стандарті базової і повної середньої освіти, Державній програмі «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006-2010 рр.», Постанові Верховної Ради України «Про рекомендації парламентських слухань з питань розвитку інформатизації суспільства в Україні», Наказі МОН України «Проведення педагогічного експерименту щодо навчання майбутніх учителів та вчителів інформатики інформаційно-комунікаційних технологій», Державному стандарті початкової освіти, Указі Президента України «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підготовку вчителів іноземних мов до використання сучасних технологій розглядають К.Бугайчук, М. Керний, В. Куклев, Н. Рашевська, С. Щак та інші вчені, які наголошують на їх пріоритетності. Треба

відзначити, що у вітчизняній педагогічній науці нагромаджено значний досвід підготовки вчителів до використання сучасних технологій. Наразі постала необхідність упроваджувати сучасні технології у практику роботи вчителя іноземної мови.

Мета статті: визначення способів використання QR-кодів, як одного з видів мобільних технологій у практичній підготовці вчителів іноземних мов.

Результати дослідження. QR-технології є однією з найсучасніших мобільних технологій, які можна використовувати у підготовці вчителів іноземної мови на сучасному етапі. При розгляді питання про використання QR-кодів в освітньому контексті, важливо бачити мотивуючі якості QR-технологій. Основну увагу слід приділяти педагогіці їх використання, ніж власне QR-технології, так як мобільні технології не гарантують самостійного підвищення мотивації навчання. Потенціал мобільного навчання залежить від забезпечення і розвитку педагогічно значущих можливостей і умов роботи, щоб підвищити ефективність навчання. Метою підготовки вчителів іноземних мов засобами сучасних технологій повинен бути розвиток навчання більш орієнтованого на учня, а не пов'язувати викладання і навчання тільки на використанні мобільних пристроїв [1, с.21].

Сучасний стан розвитку мобільних технологій забезпечує освіту безліччю способів використання їх у навчальному процесі. Проведений нами огляд літератури показав, що можна виділити шість основних способів використання QR-кодів у підготовці вчителів іноземних мов:

1. Пошукові завдання (напр.: «Пошук скарбів», «Половання за «пасхальними яйцями»), тощо [2, с.86-87].

2. Завдання на відкритому повітрі (напр.: «Опис фізичних об'єктів», «Геокешинг для створення тестів», «Створення кінестетичної читальної діяльності»), тощо [2, с.90; 3, с.486-89].

3. Завдання на папері (напр.: різноманітні тестові завдання, «Футиристичні книги», «Бюлетень з багатьма посиланнями» тощо [3, с.490].

4. Навчальний контент створений студентом (напр.: «Портфоліо проходження педагогічної практики», «Особистий профіль, сайт, веб-сторінка...») [4].

5. Навчальні інструкції (напр.: «Створи графік/діаграму...», «З'єднай початок і кінець тексту» тощо) [6].

6. Поширення інформації (напр.: «Віртуальний тур по річці Темза...», «Голосування на Twitter, FB, VK... за найкращу творчу роботу», «Оголошення про проведення заходів у вузі, групі, курсі тощо» і т.д.) [1; 6].

«Пошукові завдання» дозволяють студентам досліджувати певні тематичні напрямки навчання і вирішувати методичні проблеми, які пов'язані з навчальним середовищем тощо. Цей вид діяльності може бути організовано у формі співпраці або конкуренції між студентами, але його також можна використати для підтримки індивідуального навчання. Зарубіжні вчені провели такий вид діяльності з QR-кодами з математики, де студенти вивчали свої громади і створили одну або кілька математичних задач, які пов'язані з виявленими ними проблемами. У кожному місці, студенти проводили опитування шляхом сканування коду і записуючи відповідь [2, с.91-92]. Було досліджено, що студенти виявили великий ентузіазм та зацікавленість таким новим підходом до вирішення завдання, який дуже відрізнявся від звичайних вправ.

«Завдання на відкритому повітрі» з використанням QR-кодів дозволяють студентам практично реалізувати навички усного мовлення з різних тем таких дисциплін як: «Практика усного та писемного мовлення», «Англомовні країни та Україна: мистецтво, освіта та міжнародні організації», «Теорія і практика перекладу» тощо. QR-код може, наприклад, давати підказки на іноземній мові при визначенні типів історичних пам'яток або надати додаткову інформацію про них. Код може, наприклад, включати в себе посилання на ресурси, які направляють студентів до інформації про походження чи етимологію виразу чи поняття, яке можна зустріти у сучасному оточенні [3, с.490]. За допомогою використання QR-

кодів студенти вивчають і визначають підходи до навчання іноземного мовлення під час проходження літньої практики і діляться своїми результатами з одногрупниками через систему соціальних мереж, презентацій та дискусій. Виявлено, що за допомогою QR-кодів, викладачі можуть створювати власні путівники для здійснення окремих наукових досліджень, де студенти вчаться більш ефективно використовувати різні джерела пошуку інформації та зберігання її, тому що код містить детальну інформацію, яка має неопосередковане відношення до досліджуваного питання. Слід відмітити, що мотивуючим способом є діяльність з QR-кодами при інтегруванні цифрових навчальних даних з теоретичними матеріалами [3, с.491].

«Завдання на папері» можуть містити QR-коди з посиланнями на мультимедійні ресурси, такі як аудіо матеріали або відеокліпи у разі прослуховування вправ з таких дисциплін як: «Практична фонетика», «Термінологія основної іноземної мови», «Стилістика», «Освіта англомовних країн» та ін. Наприклад: QR-коди з теми «Intersections» з дисципліни «Практика усного та писемного мовлення»:

На основі завдань на папері, QR-коди можуть також направляти студентів під час процесу самооцінки. Наприклад, QR-код на аркуші може направити студента на веб-сторінку, показуючи правильні відповіді і вони самостійно можуть перевірити свій рівень. Американські дослідники показали, як QR-коди можуть бути використані під час прослуховування вправ. Вони помітили, що QR-коди це дуже ефективний і гнучкий спосіб отримання ресурсів будь де і будь коли, у зручний час для студентів [6, с.2-3].

«Навчальний контент» створений студентом демонструє звіти або інші матеріали в Інтернеті і надає можливість поділитися своєю роботою за допомогою QR-кодів. Наприклад, студенти можуть записувати рецензії на книги і прикріпити QR-код на внутрішній стороні обкладинки книги, або ж вони можуть писати дитячі книги та записувати своє читання, а потім додати QR-коди з посиланнями на аудіо, щоб створити інтерактивне джерело читання іноземною мовою [6].

За допомогою «навчальних інструкцій», вчителі можуть надавати вказівки та інформацію студентам про те, як виконувати ті чи інші завдання з таких дисциплін як: «Методика вивчення іноземної мови (англійської) у початкових класах», «Технології викладання англійської мови у початкових класах», «Термінологія основної іноземної мови» та ін. Наприклад, у класному приміщенні, QR-коди можуть бути розміщені на різні обладнання, таке як: різні види дидактичного матеріалу, постери, мапи тощо. Цей підхід також підтримує самостійне навчання студентів.

«Поширення інформації» за допомогою QR-кодів є дуже зручним способом організації різноманітних заходів позаурочної діяльності чи самостійної роботи з різних дисциплін та студентської науково-дослідної роботи. Наприклад, під час голосування за обрану команду достатньо відсканувати QR-код цієї команди. Тобто, не має необхідності у написанні повідомлення чи заповненні форми.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Усі ці способи використання QR-кодів в освітньому процесі підготовки вчителя іноземної мови можуть бути змішані і поєднані. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у дослідженні методики використання QR-кодів в освітньому процесі підготовки вчителів іноземних мов.

